

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 71

CLEVELAND, OHIO, MONDAY JUNE 20th 1921

LETO XXIV - VOL. XXIV.

Delo za milijone.

Delavska organizacija za-
lhteva vladna dela.

Denver, Colo. 18. junija. Vlada ima dovolj sredstev in načinov, da preskrbi delo sto-tisočim, ki se nahajajo danes v Ameriki brez dela, je mne-nje James-a Lord, predsedni-ka rudarskega oddelka v de-lavski organizaciji Ameri-can Federation of Labor. Vlada bo morala začeti nenu- doma z regulacijo Mississip- pi reke, kar bi pomnilo mil-ijonske koristi za ameriški narod. Ne samo, da bi tisoči in tisoči dobili delo, pač pa, ako se Mississippi poglobi, tedaj se bo razvila paroplov- ba po reki, gradili se bodo kanalski parniki, milijone akrov nove zemlje se bo do- bilo za obdelovanje, ogrom- ne povodnje, ki se pojavlja- jo v obrečju te reke vsako le- to, prenehajo, odpravi se raz- širjanje rumene mrzlice in malarije. Milijone akrov pu- ste zemlje ali pa močvirja se nahajajo sedaj ob reki, kar bi se spremenilo v rodovitno zemljo, gradile bi se izvrstne ceste, kar bi bilo ogromnega pomena za boljši promet. Nadaljni predlogi, ki so bili sprejeti na delavski konven- ciji so: Obsodba vlade, ker ne zasleduje najetih prepe- čev in morilec, ki se pojavi- jo pri vsakem delavskem štrajku. Sklenjeno je bilo, da American Federation of La- bor podpira mesarske usluž- benice, ko začne jeseni novo borbo, da se jim ne znižajo plače. Med delegati se je vnel tudi zanimiv boj glede kan- didata za predsedniško me- sto največje ameriške delav- ske organizacije. Compers je predsednik te organizacije že 39 let, in ima še upanje, da bo ponovno izvoljen, dočim ima med delegati mnogo pri- stašev James Lewis, predse- dnik premokarske organizacije.

En zakonski par je prišel pred sodnika Kramer zadnjo soboto in prošil za razpoko. Zakonski mož je povedal, da ga je žena nemilo premika- stila, in da se hoče ločiti od nje, ker je vzel ženo ne pa divjaka, da živi z njo. Sodnik je potem moža vprašal, kolikokrat je bil že tepen od žene, nakar je mož povedal, da se je to zgodilo prvič. "Nothing doing", reče sodnik. "Pojdi ta domov in se pobotajta. Ze- na vas mora še parkrat na- tepsti, predno lahko pridete zopet na sodnijo in tožite na ločitev zakona." Enkrat sam- krat je premalo. Tako mo- žički polagoma izgubivajo svoje pravice. Če bi žena to- žila, da jo je mož natepel, sodnik nemudoma dovoli raz- poroko, če pa žena šeška po moževem hrbtu, pa mora mož trpeti. To pa zaradi tega, ker smo pred postavo vsi enaki, brez razlike spola.

Umrli je v nedeljo večer v bolnišnici Anton Kovačič star 35 let, stanujoč na 1230 E. 175. cesti v Colindwood. V smrtnem strahu živi Mrs. Lillian Markell, 2043 E. 65th St. Mrs. Markell je bila načelnica porotnikov v tožbi proti morilcu Frank Motto, ki je bil obsojen na smrt. Mrs. Markell je pregovorila druge porotnike, da so glosa- vali za smrt. Od tedaj jo za- lezujejo Italijani, da jo umo- re. Dvakrat so že streljali pred njeno hišo, in v soboto je zopet prišel ponoči najet morilec, katerega pa so z re- volverji pregnali.

Silne nevihte.

Po Montani in Dakoti so
zahtevale več žrtev.

Mandan, N.D. 19. junija. Oblak se je utrgal v Wibaux, Mont. in med Sentinel, Butte in Medora, N.D. večerj po- poldne, in nalive je naredil ti- soče dolarjev škode. Mnogo hiš je voda odnesla ter več ti- soč glav živine je ubite. Ne more se še poročati ali je kaj ljudi izgubilo življenje. V Wibaux je voda poplavlila mestne ulice dva čevlja viso- ko in odnesla nad 20 hiš. De- set milj daleč je razdejana železniška proga. Dva vlaka sta se ponesrečila. Deževje je najslabše odkar pomniljo ljudje v okolici, toda razven železnice, ni nihče drugi trpel škode, kot da je utonilo več sto glav živine. Iz Cestline, Ohio se poroča, da so imeli tam v soboto veliko električ- no nevihto. Dve osebi ste bili ubiti od strele. Nevihta je za- delala tudi okraj v Dayton, O. kjer je strela ubila neko žen- sko in je silen vihar, ki je spremljal deževje, povzročil mnogo tisočev škode.

V četrtek, 23. junija, do- bijo sledeči rojaki državljans- ke papirje na Common Pleas sodniji: Frank Sodnik, Anton Žust, Frank Glavich, Avgust Bedenkovič. — Ako se sledeči rojaki v četrtek, 23. junija, ne ogla- sijo na Common Pleas sodniji, da so zaslišani za državljan- stvo, tedaj bodo njih pro- šnje proglašene neveljavnim in rojaki ne morejo dobiti pa- pirjev: Jos. Novak, John Stifter, Martin Zanc, Anton Tomič, Martin Strgar, An- ton Verhovc, Frank Pelc, John Babič, Rud. Zajc, Jak. Tancek. Vsi so bili že trikrat klicani, pa se niso odzvali. V četrtek imajo zadnjo priliko. — Slabo zgleda za bivšega vrhovnega sodnika Wm. H. McGannona, proti kateremu se sedaj vrši obravnava radi krive prisage, potem ko je bil dvakrat oproščen tožbe umo- ra. Tri državne priče so te- kom obravnave preteklega tedna prisle, da je bil Mc- Gannon na licu mesta, ko se je streljalo. Miss Mary Neely, bivša njegova ljubica, pa je pretekli petek prislegla, da je videla na lastne oči, kako je McGannon ustrelil Kagya. John W. Joyce, ki je bil tudi že enkrat oproščen tožbe u- mora Kagya, je tudi prislegel, da je bil McGannon na me- stu, ko je bil Kagy ustreljen. Sodnik zna biti obsojen na 10 let ječe radi krive prisage.

No more whiskey, no more beer — No more school for a quarter of a year! Tako pojejo sedaj fantje, za katere je šola minula. — Jelniki, katere ima coun- ty, bodo najbrž dobivali hra- no v hotelih, se je izjavil county komisar Menning. Naredil se bo kontrakt s ka- lim hotelom, ki bo krnil jet- niki po \$1.53 na dan za ose- bo. Mi bi še želeli, da se jim da vsakemu udobna soba, postrežnika, par kozarec žganja na dan, privatno ko- pelj in avtomobil na razpola- go. Potem bo treba v Cleve- landu 2999 ječ po pet milijo- nov vsake, ne samo ena.

Ljudje v resnici ne vedo ali se je Rockefellerju zme- šalo ali kaj. Mož je ponovno znižal cene gasolinu za 2 centa. Sedaj je galona 22 cen- tov in pol. — Cena jugoslovanski kro- mpir je zopet precej padla. Mo- čno je padel angleški denar.

Salvatore Cala, Italijan, morilec, prijet v Buffalo ko je pobegnil iz Clevelanda.

Iz Buffalo, N. Y. se poro- ča, da je policija tam aretirala nekega Italijana, Salvato- re Cala, ki je priznal, da je sodeloval v umoru Dan Kab- erja, po naročilu njegove soproge, Mrs. Catherine Ka- ber. Izjavil se je objednem, da je sprejel to "delo", namreč da ubije Kaberja, ker mu je bila obljubljena lepa plača. On in njegov partner bi ime- la dobiti \$5000, kar bi si raz- delila, toda denar ni bil nik- dar izplačan. Prijeti Italijan Cala je povedal zgodbo, ki zna jako slabo upljevati za 19 letno hčerko od Mrs. Kab- er, Miss Marian McArdle. Cala je povedal, da so se on, nje- gov partner, Mrs. Kab- er, za- strupilevala Mrs. Colavito ter Miss McArdle zmenili, da se sestanejo na posebnem prostoru, kjer se bo obravna- valo, koliko se plača za "smrt". Na tem sestanku je Mrs. Colavito povedala najet- niku morilec, da je ona po naročilu Mrs. Kab- er dajala Dan Kab- erju strup, ker pa je bil Dan Kab- er premočne na- ravnost, strup ni upljal in se mora najti sedaj drug način smrti. Ko so podpisali pogod- bo, v pričo Mrs. Kab- er in nje- ne hčere, da ubijejo Kab- erja, je Mrs. Kab- er v svojem avto- mobilu peljala Mrs. Colavito in oba morilca v svojo hišo, kjer je morilec vse natan- čno razkazala, posebno pa, kako se pride do sobe njene- ga moža. Salvatore Cala je star 31 let, oženjen, in stanuje v Clevelandu na 1978 E. 126th St. Cala je pripovedo- val policiji v Buffalo: Mrs. Colavito me je prva dobila in pripovedovala o namerava- nju umoru. Poznal sem jo že več mesecev. Ko pridem neke- ga dne domov, jo dobim v svoji sobi. Vprašal sem jo, kaj hoče, in moja žena je od- govorila, da je bolna, in da ji bo Mrs. Colavito "stregla". In res jo je negovala en mesec, za kar sem ji plačal \$39. Čez kake štiri dni je zopet prišla in rekla, da bi rada govorila z menoj. Domenila sva se, da se sestaneva drugi dan na Mayfield Rd. Ko me je dobi- la, je povedala, da je v Cleve- landu neka Mrs. Kab- er, ki bi rada umorila svojega moža.

Vprašal sem jo, zakaj sama tega ne naredi, pa je odgovorila, da skuša že več mesecev s strupom, toda nima uspeha, nakar sem jaz odgovoril, da ne prevzamem tega dela, ker imam ženo in tri otroke. Mrs. Colavito je pa odgovorila: Nič se ne brigaj. Se enega možkega dobiš, ki ti bo po- magal, in ko je delo gotovo, dobimo \$5000. Sedem dni po- tem me je Ema, (Mrs. Colavito) zopet dobila na May- field Rd. in mi rekla, naj po- iščem nekega Victorio Piselli, in da želi Mrs. Kab- er go- voriti z nama. Poklical sem Pisellija, nakar smo šli vsi trije na Quincy ave. in 105. čista, kjer nas je čakala Mrs. Kab- er in njena hčerka Miss McArdle. Ko sem začuden pogledal mlado dekle, mi je Mrs. Colavito rekla, naj se nič ne sramujem govoriti, ker je to hči od Mrs. Kab- er in ve za vse. Victorio je potem re- kel, da če plača Mrs. Kab- er \$5000, pa naredi kar hoče. Mrs. Kab- er je rekla, da plača, toda ne prej, dokler ni mož mrtev. Potem pa nas je Mrs. Kab- er peljala proti svojemu domu, kamor smo prišli ob pol 7. večer. Mrs. Kab- er nam je rekla, naj počakamo, dok-

ler se ne vrne. Okoli 8. ure je prišla Mrs. Kab- er iz hiše in naju poklicala, nakar nam je celo stanovanje razkazala. Ko sva si vse ogledala z Vic- torjem (Piselli), nas je Mrs. Kab- er povabila, da gremo zo- pet na avtomobil. Jaz in Pi- selli sva sedela zadaj, na mo- jih nogah pa je sedela Mrs. Colavito, na nogah Victoria Piselli pa je sedela mati od Mrs. Kab- er, Mrs. Mary Bric- kel. Mrs. Kab- er je vozila. Na Euclid in 105. cesti smo se razšli Mrs. Kab- er je rekla, kadar bo vse pripravljeno, da nas pokliče po Ema. (Mrs. Colavito). Šest dni potem sem srečal Mrs. Colavito na Mayfield Rd. ki mi je rekla, da je za nočjo vse priprav- ljeno. Povedal sem Ema, da sam ne grem, nakar mi je re- kla naj poiščem Pisellija. Ob 7.15 zvečer sem dobil Piselli- ja, ki je šel od dela in sem mu rekel, da je vse priprav- ljeno. "All right", je odvrnil, "če greš ti, grem tudi jaz." Ob 8. sva šla oba na karo in sva vzela na Square transfer do Kabrove hiše. Stranska in zadnja vrata so bila široko odprta. Vstopila sva pri stranskih vratih, in sva šla takoj v drugo nadstropje, kjer sva poiskala spalnico, v kateri je ležal Mr. Kab- er. V sobi je bilo temno kot v gro- bu. Toda časa nisva imela do- sti, zato sem jaz prijel Kab- ro za roke, Victorio je pa začel zbadati s pilo po njem. Zda- ji je začel kričati. Začel sem neke ženske glasove v sosed- nji sobi, toda nihče ni prišel. Medtem je bil tudi moj part- ner gotov s Kabrom, katere- ga je vrgel na tla in zagnal tudi pilo proč. Jaz sem imel tedaj s seboj tudi britve, ka- tero sem zgubil v hiši. Bilo je okoli pol enajstih ko sva za- pustila hišo. Dobro se spomi- njam, ker je Victorio na uro pogledal, da se prepriča, "ko- liko časa ga je vzelo". Domov sem prišel okoli polnoči. Dru- gi dan sem srečal Ema na Mayfield Rd. in me je vpra- šala: Ali je all right? Odgo- voril sem, da ne vem, če je mrtev ali ne, nakar mi je ob- ljubila, da kakor hitro se stvar nekoliko pozabi, da gre k Mrs. Kab- er po denar. Štiri- najst dni pozneje sem jo zo- pet srečal, pa je rekla, da ne more tako lahko denarja do- biti. Rekel sem ji, da me de- nar dosti ne briga in če bo kaj dobila, naj sama obdrži. To izjavo je Cala podpisal v pri- čjo policijskega nadzelnika in več detektivov. Cala je bil aretiran na podlagi izjave ne- kega bivšega kaznenca, ka- tera so spustili iz ječe, ker se je dobro obnašal. Dobili so ga skritega v nekem hlevu, v Eden, N. Y. v predmestju Buffalo, pri farmarju Giglia, ki je sorodnik Cale. Giglia je povedal, da je prišel Cala k njemu zadnji terek in pove- dal, da se skriva pred polici- jo. Povedal mi je tudi, da je on zabodel Dan Kab- erja, do- čim ga je njegov partner držal, a pred policijo je Cala dejal, da je on držal Kab- erja, a Victorio je rabil pilo.

V soboto je zagovornik Mrs. Kab- er prošil sodnika Maurice Bernon, naj se obravnava proti Mrs. Kab- er preloži, ker namerava zagov- ornik dokazati, da je Mrs. Kab- er blazna, in da potrebu- je raditega več izjav zdrav- nikov. Toda sodnik Bernon je dejal, da ne dovoli nitne- ga dneva odlašanja. Obrav-

navo se začne 28. junija, je dejal sodnik, in magari če nas vzame celo poletje, obravna- va se bo vršila. Mrs. Kab- er je imela dovolj časa, da se je pripravila.

Morilec Cala v ječi v Buffalo je postal otožen in se šele sedaj zaveda, kako daleč so ga zapeljale ženske. Neprestano govori o svojih treh otrocih v Clevelandu in vprašuje kaj bo z njimi. On sam je prepričan, da je pri- šel konec njegovega življe- nja. Zato je dejal: Jaz vem, da meni nobena stvar več ne pomaga, zato želim govo- riti resnico. Ni res, kar go- vori Mrs. Kab- er, da nas je najela, da moža pretepemo, ona nas je najela, da ga ubi- jemo. Pripeljte jo sem in ji bom to v oči povedal. Zapo- redoma mi je naročevala, naj pridem dobro oborožen. Jaz sem rabil denar, pa sem se dal zapeljati. Posebno ker me je njena hči, 19 letna Miss McArdle tako silila. Policija je sedaj na sledu drugemu morilcu Victorio Piselli, katerega nameravajo v kratkem dobiti.

Umrli je v petek jutraj Gertruda Levstik v starosti 74 let, doma iz Stavce pri Ribnici. V Ameriki je bivala 32 let, zapuščena tukaj soproga in sina. Slednji se nahaja v Wooster, O. Pogreb pokojne se bo vršil v ponedeljek iz Grdinove mrtvašnice.

Vlada naznanja, da se je zanesla iz Evrope nekaka uš, ki povzroča, da pokajo kole- sa na avtomobilih. Tej uši pravijo "tribulus terrestris" in je jako nevarna avtomobilskim kolesom. Dosedaj je bila uš še neznan v Ameriki.

Se vedno se nahajata v Meksiki Italijana Benigno in Colletti, clevelandski moril- ca in roparja, ki sta umorila v Clevelandu W. C. Sly in J. F. Fannerja. Vzrok, da ju meksikanska vlada ne izroči ameriškim oblastem je, ker je italijanski poslanik v Mex- ico City z vsa silo protestiral pri meksikanski vladi proti deportaciji obeh Lahov. Ame- riška vlada se bo morala obrniti na italijansko vlado v Rimu, da odneha od svojega pritiska, predno bodeta oba morilca lahko prijeta. Na vsak način pa kaže visoko kulturno stopnjo italijanski poslanik, ki zagovarja in šči- ti najbolj nizkotne lopovske morilce. Kakoršen je laški narod, nizkoten in morilski, taki so tudi njega "kulturni" zastopniki. Laški poslanik bi moral biti pravzaprav vesel, da se znebi čimprej te moril- ske nesnage.

Žalostno se je končala poročna slavnost John Dusa- ka na 3902 Whitman ave. Ce- la družina je bila navzoča in pilo ter plesalo se je, kot ne bi bilo nobenih skrbi na sve- tu. 63 letna teta ženja, Mrs. Ana Aleksovich je tudi riski- rala en ples, ko se je sredi plesa mrtva zgrudila na tla. Gostje so preplašeni zbežali na vse kraje.

Ekspresne družbe so na- prosile vlado, da zniža plače vsem uslužbencem.

110 let je stara Mary Lowe, pa se je tako napila, da ni sodniji niti 6 ur po arestu ni mogla govoriti.

Zidarji so pri svoji seji v soboto sklenili, da se nade- lje vstrajajo pri štrajku, dok- ler se jim plače ne zboljša- jo.

Igra v politiki.

Cleveland ne bo še dobil
nov sistem vlade.

Med republikanskimi in demokratičnimi politikarji v Clevelandu je zavladovalo ve- liko veselje, ker se je dognalo, da ni gotovo, da se bodo 6. septembra letos vršile voli- tve za spremembo mestne ustave, glasom katere bi se odpravil župan in bi vodil mestne posle city manager. V postavnih knjigah so odkrili, da se septembra /meseca ne morejo vršiti volitve. Za spre- membo mestne ustave bi se torej volilo šele pri rednih volitvah meseca novembra, ker je pa tedaj treba voliti župa- na, pravijo politične stranke, da bo še župan načeljeval me- stu za prihodnje dve leti. Glas- som mestnega čarterja je na- loga mestne zbornice, da do- loči, kdaj se vršijo volitve. In sedaj je od političnih vodite- ljev odvisno, da pritisnejo na council, ki naj odloči za voli- tve tak čas, ki bo najbolj škodljiv za spremembo mest- ne vlade. Torej se dvomi, da bi že z novim letom dobili ci- ty managerja. Ako se pa od- bri novi načrt mestne vlade, tedaj pride slovenska nase- lina med 30. in 79. cesto, in od jezera do Superior v tako- zvanji tretji distrikt, kjer je 43.000 registriranih volivcev. Vtem distriktu bi se izvolilo 6 councilmanov. 7112 voliv- cev bi prišlo na enega coun- cilmana, in slovenski držav- ljani ne bi imeli nikdar prilike, da zvolijo kakega rojaka councilmanom.

ITALIJANI NE ZNAJO VLADATI.

Rim, 14. junija. Različne politične stranke v Reki se nikakor niso mogle med se- boj zjediniti, radičesar so se obrnile na laško vlado, da po- ravna spor. Laška vlada je imenovala župana Foschini za visokega komisarja in mu naročila, da upelje redne razmere v Reki.

NOVICE IZ LORAINA.

Tu se je hudo poškodoval Mr. Anton Pogorelec ml., ki si je za pestro roko zlomil. Doma je hišo barval, pa mu je na lestvi spodletelo, da je padel na cestni tlak. Mlade- nič je star 25 let in je član dr. Cirila in Metoda, št. 101 K. S. K. J. Želimu mu, da bi skoraj okrevale.

MATI UBILA DVOJE OTROK IN SEBE.

Camden, N. J. 16. junija. V Big Timber Creek blizu tega mesta so sinoči dobili truplo mlade matere in dveh njenih otrok. Mati je vzela oba otro- ka, stara 5 let in 3 leta, vsa- kega pod eno ramo in šla z njima v vodo, kjer ju je na sredi vode spustila, da sta utonila. Mati je Mrs. Carrie Monroe, 23 let stara, drugič poročena, sedaj žena nekega vojaka. V kratkem bi morala zopet postati mati.

Zvezni detektivi so zo- pet začeli loviti kotličkarje in prodajalce opojne pijače. V zadnjih treh dneh so jih polovili nič manj kot 25.

Cena Liberty bondom je: Prvi \$88.38 drugi \$86.76, tre- tji \$91.48, četrti \$86.86, peti \$98.34.

V Mt. Sinai bolnišnico je bila odpeljana Mrs. Škeri iz 39. ceste.

Danes se vrši redna seja direktorija S. N. Doma. Pri- četek ob 8. uri zvečer.

Lastniki tiskarskih so vlo- žili tožbo proti tiskarski uni- ji, ker ima slednja pikete pred njih prostori.

Kam z otroci?

150.000 otrok je nastopi-
lo dobo počitnic.

Več kot 150.000 cleveland- skih otrok je zapustilo solo pretekli teden, in začela se je za mladino doba počitnic. Šolske knjige bodo pozablje- ne za tri mesece. Šolsko vodstvo poroča, da se niti en otrok ni pritožil, ker nastopijo počitnice. Pa tudi nobena učiteljica ne. Mnogo skrbi pa bodo imele matere z otroci, ki so doma. Posebno naše matere, kjer je otročji drobiž vedno v obili- ci. Tekom šole se mati lahko nekaj oddahne, ker ni otrok doma in so na varnem v šoli, sedaj pa bodo neprestano skakljali okoli nje in ji po- svoje nagajali. Počitnice so pač tukaj, vsak otrok se jih veseli, ker se čuti nekako bolj prostega. Vprašanje je, kaj bo Johnnie ali Joey ali Mimica ali Maryca sedaj de- lala ob počitnicah? To je vprašanje, ki ne skrbi samo otroke, pač pa tudi starše. Posebno v današnjih časih, ko zaslužek ni posebno velik. Treba je tudi paziti na otro- ke, da ne zaidejo v slabo dru- zbo, da se ne potepajo cele dneve, uganjajo prepovedane stvari in tako delajo žalost staršem in sebi škodo za poznejše življenje. V slede- čem podajemo nekaj nasve- tov materam in očetam v ko- rist njih otrok, kaj naj delajo ob počitnicah. Ni sicer veli- ko, toda enemu ali drugemu bo prav prišlo. Katere druž- na ima vrt okoli hiše, naj na- vadi mati ali oče otroka, da vsak dan nekoliko dela na vr- tu. Plevel lahko trebi, zemljo rahlija, čisti okoli hiše, vse to so zdrava dela in nudijo veli- ko gibanja. Otroka se mora zgodaj privaditi na red in snago, da bo ostal roden in značen celo življenje. Seveda otroku ne more biti v hiši. Pu- stite otroke vtisati kopati se, n. pr. v jezero, kjer veste, da je varno, ali pa sedaj, ko ima- mo kopališče v naselbini, naj otroci pridno rabijo proste- re. Saj je za mladino ravno tako postavljeno kot za sta- rejše. Tam dobite kopanje, dečki telovadbo, dekleta pa šivanje, vsi skupaj tudi petje, itd. Zabave dovolj. Poleg te- ga opozarjamo, da ima šolski odbor (Board of Education) delo za mnogo sto otrok na šolskih vrtih. Tem dečkom se plača od 30c do 45c. na uro za delo na šolskih vrto- vih. Obrniti se je treba do Mr. Eastman, Supervisor, Board of Education, Rock- well ave. & E. 6th St. Poza- biti se tudi učenja ne sme v počitnicah. Vsak dan eno uro ali kaj tacega. Vsak dan deček ali deklica piše, bere, računa. Na ta način bo bolj pripravljen se vrniti v šolo.

7 OGNJEGASCEV UBITI.

Perth Amoby, N. J. 16. ju- nija. Sedem ognjegascev je bilo ubitih in deset nadaljnih ranjenih, ko je ognjegasni voz na katerem so se peljali gasit nekaj oken, treščil v Barnegat ekspresni vlak na Market St. v tem mestu. Eks- pres je vozil s hitrostjo 40 milj na uro, in varnostna za- tvorila pri železnici ni bila za- prta.

KRALJ PETER JE ZDRAV.

Iz Belgrade se poroča, da se je zdravje Petru vrnilo, in da je sedaj popolnoma ok- val.

"AMERISKA DOMOVINA" (AMERICAN HOME)

Na Ameriko \$4.00 Na Cleveland po pošti - \$5.00
Na Evropo \$5.50 Posredna številka - 2c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUES MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 8th 1908, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 71. Mon. June 20th 1921

Svetovna industrijska kriza.

Ameriški konzuli v središčih Evrope so poslali pred nedavnim časom izvestja, iz katerih posnemamo, da vlada vsehposod teška industrijska kriza, radi katere delavstvo jako trpi. Izvozna kot uvozna trgovina pada in tako se večja števila brezposelnih delavcev. Posebno Anglija hudo trpi, ker radi štrajka premogarnjav ne morejo obratovati druge tovarne, in je angleška industrija danes popolnoma mrtva. Tam je brezposelnih delavcev do pet milijonov. V Nemčiji se industrija ne more oživeti, prvič radi negotovega političnega položaja in potem radi homatij, ki so nastale na Gornjem Sleskem. V Italiji je položaj ravno tako slab in postaja slabši od dneva do dneva. Nič boljše ni v Franciji. Tam pravzaprav ne delajo drugega kakor si zmišljajo načine, kako priti do denarja, katerega potrebujejo za ogromne stroške, posebno pa za vojne izdatke.

Francoska vlada si je dosedaj sposojevala, kjer je mogla, doma ali na tujem, toda danes ji ne preostaja drugega kot pospešiti tiskanje papirnatega denarja, ki je toliko vreden kot papir, na katerem se tiska.

Iz držav, ki so tekom vojne ostale nevtralne, kot Švedska, Španija in druge, ne prihajajo nič boljši glasovi, tako da se nahaja Evropa danes v tako mizernem stanju kot še nikdar tega.

Splošna svetovna kriza seveda ni prizanesla niti Ameriki. Najbolj sigurno merilo za splošni svetovni položaj je, kako se dela v ameriških jeklarskih tovarnah. Po izvestju U. S. Steel Corporation dela jekleni trust danes komaj petino svojega normalnega dela, dvajset odstotkov. V Pittsburghu, Youngstownu, Gary in So. Chicago, kjer so največje tovarne jeklenega trasta, se dela prav slabo. Kar je pa najhujše pri tem je, da ni nobenega znamenja, kdaj se bodejo ti slabi časi zboljšali in preide delo zopet v normalni tir. Eno je gotovo: Dokler bo Evropa v tako mizernem, nesigurnem stanju kot je danes, dotedaj ni treba prav nič računati, da bi se položaj v Ameriki kaj zboljšal.

Kolikor potrebujemo mi v Ameriki sami za sebe, vse to lahko ameriške tovarne naredijo v štirih mesecih, a preostaja osem mesecev, ko sploh ni nobenega dela, ako ne prihajajo naročila od zunaj. Eksporta ni, ali je pa tako nizek, da je brez pomena. To pa raditega, ker ostali svet nima denarja, da bi kupoval pri nas, ali pa je njih denar tako malo vreden, da spleh kupovati ne more ameriškega blaga. Ameriški dolar je danes silne vrednosti po celem svetu, in ga ne doseže noben denar nobene druge države. Poleg tega pa vlada v evropskih državah tako nesigurnost, da noben trgovec nemore računati na bodočnost in ne kupuje blaga kakor bi ga moral. Veliki tovarnarji in podjetniki so tekom vojne zaslužili ogromne svote denarja, in sedaj lahko čakajo in gledajo kaj pride, za one pa, ki ne morejo čakati, imajo vedno sredstva in pota, da se jih drži na uzdi, dokler ne bodejo obližnili sol z roke mogočnih, kakor se je izjavil neki magnat jeklenega trasta.

Da je v Ameriki položaj precej slab v tem oziru, se vidi iz tega, ker se je v Washingtonu zadnje čase vršilo več posvetovanj vladnih uradnikov in velikih podjetnikov, da kaj ukrepejo, ker grozi medtem tudi že večjim podvzetjem in industrijam pogin. Kriza je tako občutna, da ni prizadela samo delavskega naroda, pač pa grozi tudi onim, ki so nabrali precej denarja. Raditega se opaža tudi pri večjih kapitalistih briga in strah kaj prinese bodočnost, za posledice, katere nosi s seboj svetovna kriza. Sedaj jo nameravajo ublažiti, ako jo že odvrtni ne morejo.

Med drugimi so naši rojaki jako prizadeti, kajti dela počivajo ravno v onih tovarnah, kjer je največ naših rojakov zaposlenih. Večina ljudi je imela več ali manj prihrankov iz dobrih časov, toda tekom mesecev brezposelnosti, ko še vedno vlada druginja, so se ti prihranki zmanjšali in ponekod so že popolnoma zginili. Oni, ki imajo še par sto dolarjev na strani in primeren kot v stari domovini, odhajajo tja. Iz Clevelanda je zadnje mesece odpotovalo več sto naših rojakov v domovino. Vrnili teško da bi se zopet v Ameriko, kajti nova naselniška postava je jako stroga v tem oziru, in tako se bo število naših ljudi v Ameriki za nekaj časa jako zmanjšalo.

Potrebno je, da se enkrat pomirijo narodi v Evropi in po ostalem svetu, potrebno je, da se uredi razna politična vprašanja, uredijo meje in poravnajo spori med narodi. Potrebno je varnosti in sigurnosti in milijone pridnih rok, da se vrnejo normalne razmere. Dve leti po svetovni vojni skoro ni bilo čutiti nobene krize, ki se je pa zdaj toliko hujše pojavila, znamenje, kako globoke rane je zasekalo med vse narode.

DOPISI.

Cleveland, O. — V sredo večer se je vršila konferenca zastopnikov društev in delničarjev S. N. Doma, v Birkovi dvorani. Konferenca je imela namen potrditi ali zavreči načrt za zgradbo Doma in pa — ali se prične zidavo takoj, ali se počaka. Ta konferenca končno ni imela nikakega pomena in bi bilo vseeno, ali bi se bila vršila, ali ne. Sedanji direktorji imajo polno zavest, da lahko pričnejo z zidavo in to je dovolj. Vsa

ko opozicijo proti takojšnji gradbi, je direktorji pobil — vidi se, da ima korajžo — vsa čast mu — in ako bodo z gradnjo začeli in jo dovršili, pripomnim — v teh slabih časih — bodo njih imena zapisana v zgodovini cleveland-ske naselbine za večno.

Slišalo se je na zborovanju več razmotrivanj in to od strani mož, ki imajo globok pogled v sedanjo situacijo, kot so globoko podkovani na trgovskem polju — od mož, ki so bili od prvega početka ideje za Narodni Dom poleg

in ki so žrtvovali mnogo, jako mnogo, ki jim je še sedaj pri srcu Narodni Dom, ki bo res Dom naroda in ne pa kako bizniško podjetje, ali Dom, ki bi nekakega lepega senskega popoldne romalo v kake čifutske roke. Vsi ti so možje, ki so si pomagali gmotno do lepega napredka s svojo marljivostjo — a eno je: začeli so z malim in nikdar si niso naložili bremen na svoje rame, pod katerimi bi opesali sredi poti do uspeha. Začeli so z malim in se vspejnili polagoma nakvišku. Tako prepričevalne so bile njih besede, tako pribita fakta, kot je dve in tri pet.

Priporočali so direktoriju, naj se počaka z zidavo toliko časa, da se razmere v Ameriki nekoliko ublažijo in da se nabere nekaj več denarja, da se ne bo treba tako globoko zadolžiti in plačevati ogromne obresti in bonuse bankam. Vzglodov imamo dovolj okoli sebe, kaj se pravi čez rame se zadolžiti. Treba je dobičkov in dobičkov, da se plačujejo obresti — kje so pa drugi stroški — in kdaj se začne odplačevati na kapital.

Ali res potrebujemo tako velikanskega Narodnega Doma — danes — ko se ljudje selijo trumoma v stari kraj — se selijo doli proti Collinwoodu in Euclidu? Ali bodo naši otroci to, kar smo mi, ali se bodo shajali pri prireditvah v Narodnem Domu in pri društvih, ko se Amerika trudi z vsakim dnem, da nas oziroma naše otroke poamerikanizira? Ali se bo danes deset let govorilo po St. Clairu slovensko? Je veliko vprašanje, sicer pesimistično — toda vprašanje s katerim je treba računati. Ali bi ne zadostoval za Narodni Dom, kot je sedaj in morda še kakšna dvorana za prireditve poleg. Koliko ljudi pa pride na seje. Spominjam se obnega zbora društva, kjer nas je 500 članov in smo na seji vsi sedeli, nikdo ni stal in to na obnem zboru. Kaj pa druge seje — po dvajset, kvečjem trideset članov je na seji.

To vse je bilo razloženo direktoriju od prevladnih mož — in vendar direktorji je bil za to, da zida in zida. Seveda se je glasovalo z večino za to, toda stavi, da 95 odstotkov društev ne ve, s kakšnimi težavami se bo imel boriti direktorji, kako se zadolžiti, ako bo hotel začeti z gradnjo.

Treba je pomisliti, da so dobri časi v Ameriki minuli, na ljudstvo ni treba zidati preveč. Bojim se, da jih bo v kratkem mnogo, ki niti svojega asešmenta ne bodo mogli plačevati in ni gotovo, da bodo vsa društva mogla plačati na delnice, kar so podpisali. Res je na konferenci "večina" glasovala za zidavo po zadnjem načrtu, prepričan pa sem, da večina teh ne razume situacije kot take in da je treba v takem slučaju vpoštevati tudi manjšino, ker je bila opozicija stvarna in bi se morala vpoštevati in ker je glavno pri taki stvari — treba je čakati toliko časa, da se doseže sporazumljenje vseh. V takem slučaju ni zdravo stvar forcirati, ker ni zdravo, in ker se potrebuje in se bo potrebovalo še pomoči vseh. Nikakor ni bilo umestno, da je direktorji imenoval opozicijo "kliko", ki je nasprotna gradnji Doma, ker to ni res.

Dalje bi imel direktorji navzočim konferenci samo predložiti načrte in jih potem prepustiti navzočim delegatom v pretres, nikakor pa ne, da bi direktorji pobijali samo pametne sugestije, imel pripravljen odgovor, ako se je govorilo o sedanjih težkih časih in drugih treznih izjavljanih.

Kakor se je ugleden rojak izrazil, je vprašanje le: Ali bo Narodni Dom kedaj sploh stal — in ako bo v letu 1930 še v naših rokah, ali bo v rokah "biznesa".

Narodni Dom naj bi ne bil trgovsko podjetje, ampak Dom, ki bi služil le in izrecno v korist slovenski naselbini. Če bo direktorji izpeljal

kar nameravajo — pa je možak in vsa čast mu, če pa ne bo šlo, takrat se bomo spomnili na besede, ki smo jih slišali na konferenci od treznostislošnih mož, ki so hoteli dobro slovenski naselbini v Clevelandu.

James Debevec.

Pueblo Jugoslav Relief dvestopetdeset naših družin — žrtve povodnji v Pueblo.

Glasom brzojavke, ki jo je Foreign Language Information Service dobil iz Puebla, se je tamošnji odbor za pomoč ponosrečnim rojakom, — Pueblo Jugoslav Relief — sestavljen od gg. Nikola Badovinac, Rev. Ciril Zupan, Mat. Jerman. Dr. Josip Snedec in Walter Predovic, posvetoval z odposlanci Ameriškega Rudečega Kriza, ki so prišli v Pueblo, in sklenil, da stavi svojo službo pod poveljstvo Ameriškega Rudečega Kriza. Sklenjeno je bilo nadalje, da se pozovejo vsi rojaki širom Amerike za prispevke v pomoč ponosrečencem. Ves denar, tako nabran, bo izročen Amerškemu Rudečemu Krizu za to svrhu.

Brzojavka naglašja, da izmed žrtev strašne povodnje je nič manj kot DVESTOPETDESET JUGOSLOVENSKIH DRUŽIN.

Vse denarne pošiljave in čeki naj se napravijo na ime: Pueblo Jugoslav Relief, Fr. Grahek, Treasurer, % Minnequa Bank, Pueblo, Colo.

Ni dvoma, da bodo vsi naši rojaki širom Amerike priskočili, vsak po svoji zmoglosti, v pomoč trpinom v Pueblu. Pred vsem pa je treba HITRE POMOČI. Kdor hitro daje, dvakrat daje.

Jugoslav Section
Foreign Language Information Service.

NEW YORK PRED 300 LETI.

Dobro je, ako človek kdaj v svojem življenjskem potu ne koliko počaka in pogleda nazaj v svoje življenje in se iz svoje preteklosti nauči kaj koristnega, kaj je dobrega in slabega naredil v življenju. Ljudje le malokdaj kaj takega naredijo, in če se zamislijo za trenutek v preteklost, tedaj le vzdihnejo ali pa molčijo. Toda sigurno bi bilo koristno za nje, ako bi mirno premislili svojo preteklost. Vsakdo je imel svoja detinska leta, svoje nespametnosti, ki so bile združene s temi leti, in tekom življenja se je marsikaj naučil.

Tudi eno mesto v Zedinjenih državah je imelo svoja mladinska leta predno je dospelo do moštosti. Kdor se hoče čuditi današnjemu mestu New Yorku, ta mora vedeti nekaj o njega začetku, nekaj o onih letih, ko se je na zapuščenem otoku nakladal kamen za kamnom, in so se hiše jako počasi dvigale.

Trplenja polna je zgodovina New Yorka, in njega preteklost je skoro nevidljiva, kakor na moškem obrazu ne morete viditi znake detinskih let. Le zgodovina nam more še kaj zanesljivega povedati o New Yorku.

Leta 1609 je Henry Hudson odkril reko na obalah današnjega New Yorka, in ta reka se še danes po njem nazivlje. Toda Hudson ni bil nikakor prvi, ki je prispel v zaliv, ob katerem se danes razteza New York. Že pred 85. leti, leta 1524 je dospela neka francoska ladja pod vodstvom kapitana G. da Verrazano do newyorškega zaliva, toda potniki se niso zmenili za te otoke ob mogočni reki, ker so živeli na njih Indijanci iste vrste, na kakoršnje so naleteli v drugih krajih Amerike.

Potrebno je bilo, da so čakali tja do leta 1620, predno so odkrili važnost reke Hudson in razvite newyorške obale. Tega leta je Nizozemec Peter Minuet kupil od indijanskih glavarjev za 60 forintov, (\$25) ves otok Manhattan, na katerem se dviga danes največji del New Yorka. Svota se je izplačala v nakitju, nožih in drugih blestečih predmetih, kar bi ime-

novali pri nas šaro, a poleg tega so bili Indijanci od Nizozemcev tudi dobro tepeni.

Se predno se je na otoku Manhattan ustanovila stalna kolonija, je že bilo naseljenih tam več Nizozemcev, posebno trgovcev. Leta 1624 so imeli ti trgovci svojo naselbino v trdnjavi Orange, (kjer danes stoji mesto Albany.) Zamenjavali so svojo robo za kože in druge stvari od Indijancev, in velik dobiček, ki so ga pri tem delali, je privabil vedno več Nizozemcev.

Nizozemska vlada se je požurila, da dovoli nekemu domačemu nizozemskemu podjetju izključno pravico, da trguje v teh krajih. Hudson naselbina je imela ime "New Netherland" ali "Nova Nizozemska". V tem času so bile v celi Ameriki samo tri naselbine belcev. Prva je bila španska kolonija v St. Augustine, Florida, ki je bila važna postojanka za širjenje kristijanstva med Indijanci, druga naselbina je bila tudi španska Santa Fe v Novi Meksiki, a tretja je bila angleška v Jamestown, Virginia.

Ker so se trgovci v New Amsterdamu, kakor so rekli New Yorku, zbal, da jim drugi narodi prevzamejo trgovino s kožami, so prosili svojo vlado za omenjeno dovoljenje. Takoj potem se je nastanila agentura nizozemskega trgovskega društva na obalah Hudsona. Ne dolgo potem je zgorela neka ladija tega društva (Tiger), ko je polna dobrega blaga hotela odploviti proti domovini. Mornarji te ladije so prezimili v malih kolibicah ob brežju Hudsona, a v spomladu so zgradili novo ladjo "Onrust", in to je prva ladija, ki je bila zgrajena na otoku Manhattan. Na potu v domovino je moštvo te ladije odkrilo Bostonski zaliv, Block Island in Long Island.

Manhattan otok je bil v onih časih jako divji kraj. Pragozdi in hribi, bregovi in puste doline so pokrivalo zemljo. Otok je bil manjšega obsega kot je danes. Severni del reke je prodiral vse do današnje Greenwich ulice, a vzhodni del Hudsona je tvoril obalo, kjer je danes Pearl ulica.

V pragozdih otoka je bilo mnogo divjih zveri, med njimi medvedje, panterji, volkovi, divje mačke, bivolci. Se leta 1679 so ubili medveda na Manhattan otoku. Volkovi in divji mačke je moralo biti skrajno ogromno število, ker so Angleži takoj potem, ko so zasedli otok, leta 1664, izdali postavo, ki je obljubovala datje na tretji strani.

Znano vam je

ZNANO VAM JE, da mi trgujemo s hišami in farmai, kupujemo in prodajamo.

ZNANO VAM JE naše poslovanje in uspeh našega prometa, mi smo ustanovljeni na poštini podlagi in zato vam jamčimo naši kupčevalci.

ZNANO VAM JE, da napredek trgovine je le v poštenosti ter točni potrebi, in to je naše geslo.

ZNANO VAM JE, da je splošna govorica o naši poštenosti ter zadovoljnosti naših odjemalcev. Enkrat z nami, vedno z nami.

ZNANO VAM JE, da je vsak ki je z nami kupčeval vedno imel veliko korist.

ZNANO VAM JE, da kar gre skozi naše roke, je in mora biti to kar se vam govori.

ZNANO VAM JE, da je naš uspeh v preteklosti bil odvisen samo od tega, ker smo imeli v prodaji le najboljša posestva po zmernih cenah in radi poštenega delovanja.

VI DOLGUJETE SAMI SEBI, da pridete k nam in si pustite razkazati kadar nameravate kupiti hišo ali farmo ter da vidite s kom imate poslovanje.

Kalish & Nachtigal
trgovci s hišami in farmaimi
6106 ST. CLAIR AVE.
v Haffnerjevem trgu
Mi nismo v zvezi s nikomur drugim.

Štrajk je poravnán

Sedaj je čas, da začnete graditi svojo hišo. Cene se se znižale, in mi vam naredimo vsako gradbeno delo po najnižji ceni v vaše zadovoljstvo. Za načrte in pogoje se oglašite pri

JOS. DEMŠAR,

slovenski kontraktor

Bell Tel. Eddy 9140-W.

643 E. 108th St.

Ali greste v stari kraj?

Ali ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovancev, ki so namenjeni iti letos v stari kraj? Za vsakega izmed teh potnikov je glavno vprašanje, kako bo postrežen v New Yorku? Vsakdo lahko pride v New York brez vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljivo osebo ali trdko, ki mu more in zna in hoče pomagati pri ureditvi vsega potrebnega za odhod. Precej rojakov je bilo že okrađenih in oclganih, ker so potovali skozi tuje in čifutake trdkve. Seveda se se britko kesali, toda po toči zvoniti ne pomagajo.

POTNI LISTI

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda potni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu, ki se pri njem zgasi in izkaže s kako staro uradno listino. Pridite v New York in mi vam bomo preskrbeli potni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA

Priseljevanje po novi postavi ni ustavljeno, temveč samo nekoliko omejeno. Ako ste tudi Vi namenjeni dobiti koga iz starega kraja, tedaj nam pišite za natančna pisanja. Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja z našim posredovanjem.

POŠILJANJE DENARJA

Kadar pošiljate denar v stari kraj, se vselej obrnite na naše trdko in gotovo boste zadovoljni s postrežbo. Mi imamo svoje direktne zveze z pošto v starem kraju in z zanesljivimi denarnimi zavodi. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

Zakrajšek & Češark,

Slovenska banka.

70 NINTH AVE. (MED 15TH IN 16TH STREET.)

NEW YORK, N. Y.

Telefon: Watkins 7522.

KADAR STE BOLNI

Prva stvar, ki bi jo radi vedeli je

"Kje dobiti dobrega zdravnika"

Če pridete v urad dr. Kenealy, 647 Euclid ave., Cleveland, Ohio, tedaj dobiti zanesljivega zdravnika, katerega hočete, brez izgube časa.

Ko obiščete dr. Kenealy, sprevidite, da je on jako skrben pri preskavi vaše bolezni, on znajde natančno, kako ste bolni. Njegov urad je opremljen s modernimi aparati, in s pomočjo svojega obširnega znanja se umakne napakam. Nasveti zastonj.

Uradne ure: od 9. zjutraj do 8. sv.

Dr. KENEALY

Ob nedeljah od 10. zjutraj do 2. pop.

647 Euclid Ave.

Second Floor

Cleveland, O.

Zraven

Republic Bldg.

Zraven

Bonds trgovine

Star gledalca.

Vrednost jugoslovanske krone se v kratkem zviša.

Ako želite, da pride vaša denarna pošiljatev ob pravem času v staro domovino, da se izplača vašim dragim v domovini tedaj se poslužite našega denarnega zavoda, ki je po svoji stari zanesljivosti najbolj poznan Slovincem kot najbolj zanesljivi zavod za pošiljanje denarja.

Izplača direktno v Ljubljani.

V močni zvezi smo s pet največjimi ljubljanskimi bankami, imamo pa tudi zveze s celo Hrvatsko in ostalo Jugoslavijo. Drafte izplačuje Slovenska Banka v Ljubljani.

Pri nas dobite vsa pojasnila glede potovanja v staro domovino in smo zastopniki za vse prekomorske črte. Premoženje te banke znaša osemindvajset milijonov. Vložite svoje prihranke v to močno in varno banko.

Odprto od 9. zjutraj do 7. zvečer vsak dan.

The Lake Shore Banking & Trust Co.

E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE.

UNION AVE & E. 93rd ST.

IN PET DRUGH PODRUŽNIC.

X-RAY PREISKAVA \$1.00

Posebna pozornost za akutne in kronične bolezni. Za kronične krve in kožne nepravilne, rabim sijajno 606. Salvarsan zdravilo in 914 Neosalvarsan.

Dr. BAILEY, špecialist

5511 Euclid ave. blizu 55. ceste, Room 222.

URADNE URE: Od 9.30 zj. do 2.30 pop.

5.30 do 8. zvečer.

Ob nedeljah od 10. zjutraj do 1. pop.

la nagrado za ubijanje divjih zveri. En funt šterling so plačevali lovci, ki je ubil medveda, to pa samo, ako je bil lovec kristijan. Indijane je dobil samo polovico nagrade. Tudi srn in lisic je bilo obilo, posebno kače so ljubile otok za svoje bivališče. Današnji St. Morris Park se je imenoval tedaj "Snake Hill" (hrib kač). Vode so bile polne rib, a morskih rakov in drugih živali se je nahajalo na milijone.

Leta 1623 je dospela v New York neka nizozemska ladja s 110 mornarji. To so pravzaprav ljudje, ki se lahko nazivajo najstarejši New Yorkčanom, kajti oni so v boji potisnili Indijance proti severu in postavili na njih mestih svoje domove. Leta 1664 je prišel New York pod angleško gospodstvo.

Torej niti tristo let ni, odkar je New York naseljen, in danes? To je mesto, kjer je največ sreče in nesreče na svetu, največja revščina in bogatija, največja čednost in hudobija, največje hiše in mizerija, kjer se združuje trgovina vsega sveta. New York je en sam na svetu in prekaša po ogromnosti, pomenu, sijaju in vsem drugem tudi starodavni Babilon. New York je brez primere v zgodovini cellega sveta.

Nazaj h Kristusu. V katoliško Cerkev se je povrnil moja pred smrtjo francoski vodja socialistov, prostozidar Aldy. Pred pričami je napravil zapisnik, v katerem izjavlja, da se povrača k veri svojih mladosti in da se je spravil s sv. Cerkvijo. Nato je zahteval, da hoče prejeti sv. zakramente za umirajočega, ki mu jih je podelil mestni župnik pri sv. Pavlu v Narbonne. Vse to se je izvršilo ob polni zavešti bolnikov, ki je tudi zahvalil cerkveni pokop. Seveda to popolno izpreobrnjenje ni bilo po volji njegovim bivšim tovarišem in bratom v loži, ki so hoteli porabiti pogreb pokojnega za prostozidarsko manifestacijo. Toda prišli so zastojni. Pokojnikova družina je prepovedala vse znake in zastave socialistov in framašov ter poskrbela, da je bil Aldy pokopan v mestu Milau.

Italijanska obsodba istrskih nasilij. Glasilo italijanske republikanske stranke "Emanipazione" v daljšem članku ostro obsoja fašistovska barbarstva v Istri, "zaradi katerih bi Italijani morali zardeti pred celim svetom". Opisuje, kako so fašisti z bombami in revolverji terorizirali slovanke, volivce in konča sledeče: "Salata (vodja centralnega urada za Primorje v Rimu) prihaja iz tega volivnega boja kakor prihaja vlačuga, zamazana z mazili iz beznice." — So še pošteno Italijani.

Idealni cestni prizori. V Mariboru se v zadnjem času čimdalje bolj množe sicer isti, le po osebno različni prizori: Jugoslovanski častnik gre po ulici z damo v živahnem nemškem razgovoru. Nasproti pride narodnjak, narodnjaki-

nja, ustavi častnika s primerom opazko. Kratek, buren prepričanje, konec: zaušnica. En tak idealen prizor se je odigral v soboto v živahni ulici. Kapitan, znan po svojih bravurah v Dolomiti in po svojih člankih v "Marb. Zeitung", se izprehaja z učiteljcov in oba govorita nemško. Nasproti pride bančni uradnik, ju ustavi s pridigo, da je škandal za jugoslov. častnika in še večji za učiteljico, da dajeta tak zgled za narodno zavednost. Par ostrih besed in narodno-zaveden uradnik je dobil svoje plačilo z "goroko" — po obrazu. Kje bo ta prizor našel svoj konec, ne vemo. Saj niti ne vemo, kdaj bo sploh vseh teh idealnih cestnih prizorov v Mariboru konec.

Draga rubež. K trgovcu Korošcu v Gornji Radgoni je prišel sluga rubit neko terjatev okrajne bolniške blagajne v znesku 56 K. G. Korošec je bil ravno tedaj slabe volje in je javnega organa zavrnil in neprimernimi besedami. Sledila je ovadba in sledile so preiskave in nazadnje obtožba in opetovane razprave pri okrožnem sodišču Maribor. Med tem je ovaditelju že postalo žal, on sam je obžaloval, da je bil tisti trenutek tako uradno občutljiv skušal je svojo žrtve rešiti posledic paragrafa 104 srb. zak. — pa ni šlo. Morala bi se vršiti še ena razprava ki bi pa je še povečala stroške — pomagala pa nič. Zato je Korošec raje prošil za milostno sodbo in te je bil tudi deležen. Namesto po 104 srb. zak. in v luknjo, je bil obsojen samo po 314 avst. k. z. na 1000 kron globe in seveda vse stroške ki znašajo tudi okrog 4000 K.

Nov državotvorni element. Po dunajski "Arbeiterzeitung" je posnel "Slov. Narod", da je baron Giessl von Giesslingen, ki je l. 1914. kot c. in kr. poslanik v imenu Avstrije izročil Srbiji ultimatum in napoved vojne dobil jugoslovansko državljanstvo. "Slov. Narod" pravi, da je že lani hvalil tega barona kot "nad vse lojalnega državljanja". Seveda gospod ima denar, zato spada v vrsto ljudi okrog policaj-demokracije. Zato je tudi nad vse dvome vzvišen državotvoren element.

Obsojeni milijonar. Kazenski senat ljubljanskega deželnega sodišča je obsodil 27. maja na 5 mesecev težke ječe posestnika in gostilničarja Viktorja Kalana, ki je bil zaradi malih prestopkov že 13 krat sodnijsko kaznovan. V obtožbi je navajalo državno pravdnitvo, da je Kalan človek, ki vkljub temu, da poseduje milijonsko premoženje, daje tatovom in goljufom v svoji gostilni potuho in je zato na zelo slabem glasu. Na trdo obtožbo klop je prišel zdaj gospod Kalan zato, ker si je pridobil od poletja 1920 do 19. februarja 1921 najmanj 2500 kg ovs, katerega so vojaki Anton Perpar Anton Gregore in Jožef Florjančič ukradli erarju. Kalan je plačeval ukradeni oves po 2 kroni za kg.

WHITE STAR LINE

Direktno
V JUGOSLAVIJO
po stalnih parnikih.
OLYMPIC ADRIATIC
46.430 ton 24.541 ton
Zapuste New York:
OLYMPIC ... 25. jun. 16. jul.
ADRIATIC ... 6. jul. 3. avgust
Krasni prostori za potnike 3. razreda. Strožniki vam pripravijo kosilo v lepih obednicah. Posebne ugodnosti za družine.
Za nadaljnja poštena se obrnite na kompanijski urad,
9. BROADWAY, N. Y.
ali do lokalnega agenta.

Naznanilo preselitve.

Dr. Župnik se je preselil z zobozdravniškim uradom od 6127 St. Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave. na vogal 62. ceste, nad novo slovensko banko, glejte vhod na 62. cesti Glejte na napisi

DR. ŽUPNIK

Ako hočete zanesljivega zobozdravnika, obiščite dr. Župnika, ki se osebno zanima za vsakega bolnika. Dr. Župnik prakticira že sedem let v tej okolici.
Uradne ure: od 8:30 jutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30—12.

Najboljše zdravje vašega
Pokličite Crest 709 L.

Pozor, Plumbing!

Kadar koli hočete, da se v vaših hišah naredi plumbarsko delo, se obrnite na svojega rojaka, ki vam naredi to v najboljši zadovoljnosti. Stranišča, kopališča, piska, itd.
Pojdite k svojemu rojaku najprej, predno drugje vprašate. Najstarejši jugoslovanski plumbur v Clevelandu.

NICK DAVIDOVICH
6626 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
O. S. Princeton 1852-W
Rosedale 1628

Za zanesljivo delo in točno potrebo za plumbarska in enaka dela pokličite

A. J. BUDNICK & CO.
6703 ST. CLAIR AVE.
Rosedale 3289
Res. Nottingham 238 M
Odperto med tednom do 5. zvečer v soboto do 8. zvečer. (f.m.)

SOBA SE ODDA v najem za 1 fant
6514 Edna ave. (71)

KOSE! KOSE! KOSE!

Imam v zalogi prave starokrajške, importirane "SENSE-WEK-KREHOF" KOSE s rinkami in ključi, dolge 25-27-29-31-33 inčev; cena eni kosi je \$2.75, šest ali več skupaj po \$2.50, klepalno orodje po \$1.50. Pravi Bergam obrusilni kamni po 60c s poštnino vred za blago garantiram, ako kdo ni zadovoljen, povrnem denar. Plaite na:

ALOIS SKULJ,
323 Epilion Place,
Brooklyn, N. Y. (m)

National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA
Vogal St. Clair ave. in 61. ces. ta. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

SLOVENE DORI DELO kot mesar-ki pomočnik, ako je že nekoliko vjen in bi tudi razvažal. Oglasite se pri Jos. Fabjan, 6124 Glass ave. (72)

Dr. H. O. Stern, Dr. S. Hollander

sobozdravnika

1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti med lekarno

Ure od 9. jutraj
do 8. zvečer.

Govori se slovensko.

Najmodernejši pogrebni zavod
v Clevelandu

Frank ZAKRAJŠEK,

pogrebni in embalar

1105 NORWOOD RD.
Princeton 1735-W
Rosedale 4963

Automobili za krate, pareke, pogrebi in druge prilike.

POZOR SLOVENC!

Obiščite našo najmodernejšo, da smo odprli na St. Clair trdnici (St. Clair Market) stojnico, kjer dobite vsak čas sveže ali prekajeno avinjsko meso. Meso je prav po domače prekajeno, in če pridete enkrat k nam, postanete naš stalni odjemalec. Pazite na naš prostor na trdnici. Se pripravljamo vsem rojakom v obilen obisk.
Posebno: Sveže klobase v soboto 25c funt, prekajena šunka 30 in 35c funt.

MARTIN FRANK,
ST. CLAIR MARKET,
stojnica 34—35,
St. Clair Ave. & E. 106th St. (x)

!! Slovenski plumburji !! MILAVEC & BUNOWITZ CO.

1043 E. 61st St.
Izvršujemo vsa plumbarska dela, napeljavo kopališč, slakov, stranišč in drugo, napeljavo kanalov (sewer work). Vse delo je prvovrstno in cene so jako zmerno. (x)

SOBA SE ODDA za enega ali dva fanta, brez hrane. 5342 Homer ave. (71)

NA STOTINE ROJAKOM sem že pomagal do svojega doma, da lepa prijazna hišica. Kdor je kupil hišo s svojim posredovanjem, se še ni kasal, vsakdo je bil pošteno postrežen. Ravno zdaj je najbolj težko kupiti hišo za vredno ceno, zato mora biti vsakdo previden, kdor zdaj kupuje. Jaz imam vedno mnogo hiš, vsakovrstnih, za eno, dve ali več družin naprodaj. Oglasite se pri meni in prihranili si boste denar.
A. F. LUCIC, Real Estate,
1174 Addison Rd. (x)

SPOMLAD

Lastnikom avtomobilov tem potom naznanjamo, da sedaj je najlepša prilika, da pregledajo in prenovijo svoje avtomobile. Prvič je treba pogledati v kakšnem stanju je motor, potem streha (top), zastori, potem pride barva. Vsak dobro ve, ako se avtomobil prebarva, da zgleda kakor nov. Rojaki, vse to se vam lahko naredi od vaših lastnih ljudi, in sicer pri prvem. In cenam slovenskem podjetju te vrste v Clevelandu.

H. & K. CO.

L. HOCEVAR in A. KOROSEC,
lastniki, 1063 Addison Rd. — Pric
701 L — Rosedale 5484 R. (M.F.)

NEVESTE! NEVESTE!

Želja vsake neveste je, biti fino in okusno opravljena, in če želite biti ena izmed najlepših nevest, torej ne pozabite, da dobite pri meni vedno najfinije in moderne poročne obleke, kakor tudi fine in lepe obleke za tovarišice, najfinije kakor tudi najlepše vence in šlajerje, rokavice, nogavice in vso drugo opravo v to spadajočo stroko po vedno najnižjih cenah.

Neveste, katere kupijo vso poročno obleko pri meni, morajo biti najlepše, zatorej Vam pošljem na dan poroke najbolj izurjeno opremljevalko na dom katera Vam okusno splete la-se, uredi venci in šlajer in Vas tako popolnoma opravi za poroko in to vse brezplačno.

Za obilen obisk se Vam najtopleje priporočim ter bom gledal, da Vas točno postrežem.

BENO B. LEUSTIG,
6424 St. Clair ave.
(ri, mo- aug.)

NAPRODAJ IMAMO

GROČERIJU
ZELEZNINO
DRY GOODS
TOVARNA ZA POP
CANDY STORE
GOSTILNE
Polet tega pa imamo tudi hiše in farme po raznih cenah. Oglasite se pri nas, da vam razložimo vse potrebno.
KALISH & NACHTIGAL
6196 St. Clair Ave.
Telefon Princeton 948-R. (x)

SOBA SE ODDA V NAJEM za enega ali dva fanta. 7112 Lockyear ave. (72)

Zanesljivo in hitro

poskrbuje DENARNA IZPLACILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Rojaki, poslužite se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100.000.00 glavnice in \$50.000.00 rezervnega zaklada. Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

za FRANK SAKSER STATE BANK

Frank Sakser, predsednik

Direktna zveza z najboljšimi slovenskimi bankami

V SLUČAJU POTREBE...

POTNE LISTE za potovanje v domovino —
ZAPRISEŽENE IZJAVE za potovanje v Ameriko —
POŠILJA DENAR po najnižjih cenah —
PREPIŠUJE POSESTVA in pregleduje papirje —
NOTARSKA DELA vse vrste —

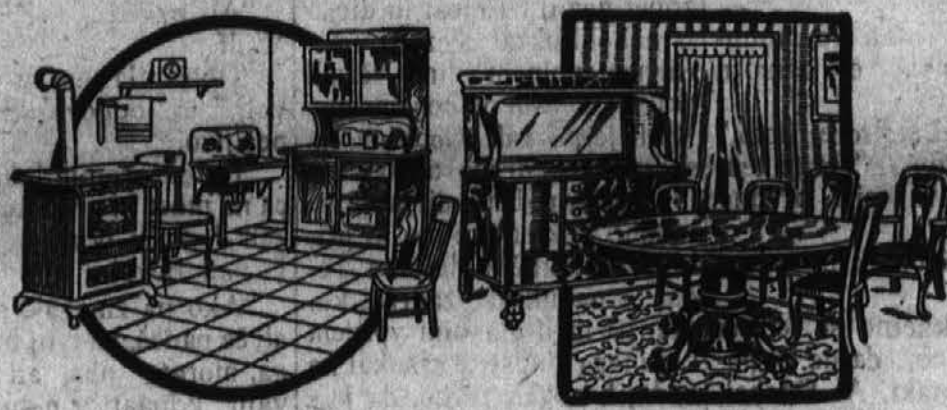
OBRNITE SE NA

ODPRTO ZVEČER

PAUL SCHNELLER AGENCY

6313 ST. CLAIR AVE.

(Poslojce Slovenske Posojilnice)

RAZPRODAJA POHIŠTVA

pri

STAR FURNITURE COMPANY,

5824 ST. CLAIR AVE.

Pohištvo za jedilnico, mize, stoli, postelje, železne, lesene ali iz medenine, davenporti, preproge, linoje, žimnice in vse drugo, kar spada k hišni opravi se bo prodajalo za 30 DO 40 Odstotkov CENEJE kakor do sedaj. Posebno! ZASTONJ! En set fine posode vsakemu, kdor kupi za \$100.00 aliveč.

Star Furniture Company

5824 ST. CLAIR AVE.

Za gotov denar ali kredit.

Odperto do 8. zvečer.

MI PLAČAMO

gotov denar za vašo hišo. Ali imate hišo naprodaj? 6106 St. Clair avenue v A. Haffnerjevem uradu. (x38)

AKO NAMERAVATE PRODATI ali kupiti trgovino, naznanite nam, mi imamo kupca in trgovine. Oglasite se v Haffnerjevem uradu, 6106 St. Clair ave. — Ed Kalish. (x)

Hočete prodati vašo hišo z \$1000.00 ali \$1500.00 na nakup, drugo pa na Mortgage ali mesečno odplačila naznanite nam. Plaite ali pokličite na telefon Princeton 948 R. Urad 6106 St. Clair ave. Kalish in Nal.igal. X

ZENSKA IŠČE DELO pri udovcu ali sploh kako hišo opravilo. Naslov pove upravitelju lista. (71)

LEPI VINSKI BODI od 300 do 800 galon, se prodajo po nizki ceni. A. BASČA, 1016 E. 61st St. (75)

KROJAC DOBI DELO, za hiše in telovnike. Naslov pove upravitelju. (71)

DVA POSTENA FANTA se sprejmeta na stanovanje. 6220 Carl ave. (71)

Frank J. Lausche,

ODVETNIK

Cez dan se oglašite na:

1039 Guardian Building

Od 6:30 do 8. zvečer pa se oglašite na:

6121 St. Clair Avenue

Randolph 7510

Roža sveta.

Prvič in dobe tretje križarske vojake.

Angloški napisi: H. R. Haggard.

Prevod: I. M.

"Zares velike besede, ki jim sledi velika dejanja. Kakšen up zmagi pa ima ta tvoj gospod proti ljudstvu, ki je priseglo biti pokorno do smrti? Smejiš se? Pridi semkaj, ti — pa ti." In pozval je dva starejšini po imenu.

Vstala sta in se mu poklonila. "Čujta, vredna moja služabnika," je rekel, "pokaži ta tem krivoverškim psom, kako znata ubogati, da bo njih gospod spoznal moč vajinega gospoda. Star sta in sita življenja. Pojdita in čakajta me v raji!"

Starca sta se malo stresla in poklonila. Vzravnala sta se brez besedice, stekla drug poleg drugega ter skočila v prepad.

"Ali ima Salah-ed-din take služabnike kot sta ta dva?" vpraša Sinan v tišini, ki je nastala. "Veste, in kar sta ta dva storila, bi storili vsi, če bi jim velel, da ga umore. Sedaj pa pojdite nazaj in vzemite, če hočete, seboj ta dva Francka, ki sta moja gosta, da bosta pričala o tem, kar ste videli. Prevedl moje besede vitezom, ženska."

In Masuda jih je prestavila. Nato je Godvin odgovoril po njej.

"Malo razumeva o celi zadevi, ker ne umeva vašega jezika; ali, Aldžebal, predno zapustiva tvojo gostoljubno streho, imava poravnati neko zadevo s tistim dovoljenjem, a ne prej."

Pri teh besedah Rozamunda vzdihne kakor olajšana in Sinan odgovori:

"Kakor želite; torej bodi," in pristavil je še: "Dajte tem selom jesti in piti, predno gredo."

Njihov govornik pa odgovori:

"Ne dotaknemo se kruha in soli morilcev, da ne bi postali njim enaki. Al Džebal, mi odhajamo, a tekem enega tedna pridemo zopet v spremstvu deset tisoč sulic in na eno izmed njih nasadimo tvojo glavo. Tvoje zaščitno prsmo nas varuje do solnčnega zahoda. Za tem stori vse najhujše, kakor storimo i mi. Visoka princezinja, naš svet je, da usmrtime sama sebe in si tako pridobite neumrljivo čast in slavo."

In drug za drugim so se ji priklonili, obrnili in odšli v spremstvu svojih služabnikov po terasi.

Nato je Sinan zamahnil z roko in dvorjani so se razhajali. Najprej je odšla Rozamunda v spremstvu Masude in straž, zatem pa sta dobila brata ukaz, da i onadva odideta.

Odšla sta zamišljena v stranske dogodke, ne da bi našla kak žarek upanja razen v Bogu.

STIRINAJSTO POGlavJE

Boj na mostu.

"Saladin pride," reče Wulf poln upanja in z višine, ki so na nji stali, pokaže na spodaj ležečo ravnino, čez katero se je premikala četa jezdecov v polnem diru. "Poglejte, tam prihaja njegovo odposlanstvo!"

"Da," odgovori Godvin, "prišel bo, a bojim se, prepozno."

"Res, razen če mu gremo naproti. Masuda je obljubil."

"Masuda," vzdihne Godvin. "Ohi! Če se zmislim, da mora toliko biti odvisno od zvestobe ene same ženske!"

"Ni odvisno od nje," de Wulf, "odvisno je od usode, ki odločuje. Daj, zajahajva." In jezдила sta v spremstvu svoje varnostne straže po vrstovih ter opazovala lego strne skale in kako bi se dalo od vseh strani priti do nje. Nato sta se vrnila zopet domov ter čakala sporočila od

Rozamunde, a zaman. Tisto noč ni bilo gostije in večerjo so jima prinesli v hišo za tujce. Med večerjo je prišla za trenutek Masuda jima sporočiti, da imata dovoljenje jezdit pri mesečnem svitu na most ter da bodo ob gotovi uri oboroženi oprode čakali nanju.

Brata sta vprašala, če ne pride sestra Rozamunda k njima na skupno večerjo. Masuda odgovori, da ji, ker je bila izvoljena Aldžebalova kraljica, postava ne dovoljuje, da bi večerjala z drugimi moškimi, niti z brati. Pri odhodu se je kakor po naključju izpotaknila, se zadel ob Godvina in zašepetala:

"Pomni, zvečer!" in ni je bilo več.

Kmalu je prišel častnik ter ju peljal h konjem, ki so že čakali nanje, in odjezdili so proti utrjenemu mostu. Prišli bliže tja so videli, da je odhajal Lozel na velikem vranecu, ki je bil ves penast. Kakor je vse kazalo, se je tudi on uril na tisti neverni poti, kajti ljudje, ki se jih je mnogo nabralo, so ploskali in klicali: "Dobro si jezdil, Frank! Dobro si jezdil!"

Brata sta dospela do mostu Godvin na Plamu prvi, ter vodila konja korakoma čezenj. Konja se nista ustavljala, dasi sta nekoliko hrskala vzpričo temnih prepadov na obeh straneh. Vrnila sta se v diru, zatem pa se obrnila zopet nazaj na most in dirjala nekolikokrat čezenj v počasnem polnem diru, včasih skupaj, včasih pa posamezno.

Wulf je pozval Godvina, da se ustavi sredi mosta, sam pa je v polnem diru zdirjal proti njemu, dokler se mu ni približal na sulično daljavo. Tedaj je naenkrat zadržal konja, ga med glasnim vpitjem zbranega ljudstva zasukal na zadnjih nogah tako, da je s prednjimi kopiti bil po zraku ter zdirjal zopet nazaj. Godvin pa za njim.

"Vse je šlo dobro," je rekel Wulf, ko sta jezдила nazaj v hišo za tujce; "noben človek še ni jezdil plemenitejših in boljših konj. Mnogo upanja imam za jutrišnji večer."

"Dobro, brat, a jaz nisem imel meča v roki. Ne bodi prezaupljiv, kajti Lozel je obupen človek in spreten borilec; jaz sem to že izkusil, ko sem se boril z njim. Dalje je tudi njegov črni žrebec dobro izurjen in težji od naših. Vrh vsega je tisti prostor strahovit kraj za boj in le tak zlodej kakor je Sinan si ga je mogel zamisliti."

"Storil bom, kar je mogoče," odgovori Wulf; "če pa jaz padem, veš, potem mu vsaj ne dovoli, da bi naju oba premagal."

Odpejla sta konje v hlev ter odšla na vrt; izogibala sta se žensk s kozarci, ki so jima ponujale otrovano vino ter dospela po ovinkih do strne skale. Ker sta bila sama, sta odklenila vrata, zlezla skozi, jih na drugi strani zopet zaklenila ter tipaje stopala proti vrodu, ki ga je razsvitljeval mesec. Tu sta se nekaj časa ustavila ter motrila skalnato strmino, kolikor je bilo pri taki svetlobi mogoče, kar je Godvin iznenada začutil nemo roko na svoji rami in se prestrašen ozrl. Pred seboj je uzrl Masudo.

"Kako prideš ti semkaj?" jo vpraša.

"Po poti, ki je edino naše upanje," je odgovorila. "Sir Godvin, ne troši besedi, kajti moj čas je drag; ako pa si mnenja, da mi moreš zaupati — in to prepustim tvoji sodbi — daj mi tisto sveto znamenje, ki ti visi okoli vratu. Če ne, se pa vrni nazaj v trdnjavo ter skušajta po svojih najboljših močeh rešiti ti prizor je ganil obadva. Pri-

gospico Rozamundo in sama sebe."

Godvin seže za svojo veržno srjco, izvleče starodavni prstan z vrezanimi skrivnostnimi znaki in bodalom ter ga poda Masudi.

"Ti mi pa zares zaupaš," je rekla z rahlim nasmehom; natančno si je prstan ogledovala pri mesečnem svitu, dotaknila se z njim svojega ter ga skril v nočrje.

"Res je, gospica," odgovori, "zaupam ti, dasi ne vem, kako to, da se toliko žrtvuješ za nas."

"Kako to? Veš, morda iz sovraštva, kajti Sinan ne vladja z ljubeznijo; morda zbog tega, ker sem malo divje krvi, pa sem pripravljena izgubiti življenje; morda pa tudi, ker si me rešil iz krempljev levije."

Prenehala je in stala pred njim zarečih oči, liki skrivnostna vila v mesečini.

Godvin je čutil, kako mu je srce utripalo in mu kri silila v glavo; a preden je mogel izpregovoriti, je besedo povzel Wulf, rekoč:

"Velela si nama štediti z besedami, zato nama povej, kaj je nama storiti."

"Tole," je odgovorila in se zopet pomirila. "Jutri zvečer ob tej uri se boš boril z Lozelom na ozkem mostu. To je gotovo, kajti celo mesto govori o tem. Veš, da lahko pradeš, dasi je oni človek strahopetec v svojem srečju, kar ti nisi, toda tukaj ne bo odločeval samo pogum, ampak spretnost v orožju in jezi. Ako se to zgodi, pride sir Godvin na vrsto in nikdo ne more povedati, kakšen bo konec. Če padeta oba, bom storila vse, da rešim vajino gospico ter jo popeljem k Saladinu, kjer bo na varnem; ako pa se mi ne posreži je rešiti, ji že najdem sredstev, da jo rešim s smrtjo."

"Ali prisežeš to?" je rekel Wulf.

"Obljubila sem in to je dovolj," je odgovorila nepotrpežljivo.

"Potem stopim lahkega srca na most in pred lopova Lozela," reče Wulf in Masuda je nadaljevala:

"Ako pa zmagaš, sir Wulf ali če padeš, pa tvoj brat zmaga, morata oba, ali pa eden vaju zdirjati v polnem diru nazaj do vrat hleva, ki je do brzo miljo od trdnjavskega mosta. Ker imate take konje, ne more noben drug konj držati koraka z vama; a pri vratih se ne ustavita, marveč dirajta dalje, dirajta liki veter, da dospeta semkaj. Na vrstovih ne bo gostovavcev in žensk s kupicami; celo mesto se bo zbralo na zidovju in na hišah, da vidijo boje. Samo enega se je bati: nemara postavijo stražo pred to zidovje, ko doznajo, da je Saladin napovedal Aldžebalu vojko. V tem slučaju jih morata posekati in si pot urezati z mečem. Sir Godvin, tu je še en ključ, da ga vporabiš, če bi bil sam."

Vzel ga je in ona je nadaljevala:

"Če dospeta oba ali samo eden do te votline, vstopita vanjo s svojima konjema, zaklenita vrata, zapahnjita jih ter čakajta. Nemara se vama pridruživ tukaj s princeznjo. Ako me pa do zore ne bi bilo ter vaju niso našli ter premagali, — kar se ne more tako izlahka zgoditi, kajti en sam se lahko brani proti mnogim, — potem vedita, da se je zgodilo najhujše, pa bežita k Saladinu ter mu povejata o tej poti, po kateri se lahko mašuje nad svojim sovražnikom Sinanom. A sedaj, prosim vaju, ne dvomita, da sem storila vse, kajti umreti moram, umreti nad vse strašne smrti, če se mi načrt ne posreči. Zdaj pa zdravstvijta, dokler se vidimo ali ne vidimo. Pojdita, pot je vama znana."

Obrnila sta se ter odšla; Godvin se je ozrl ter videl, da ju Masuda opazuje. Mesec ji je sijal v obličje in ob njegovi svetlobi je tudi videl, da so ji solze kapale iz črnih, nežnih oči. Zbog tega se je zopet vrnil, in z njim tudi Wulf, kajti prizor je ganil obadva. Pri-

klonil se je pred njo, jo prijel za roko, jo poljubil ter rekel z nežnim glasom:

"Odslej služiva v življenju kakor v smrti dvema gospicama — in kar je on storil, je storil tudi Wulf."

"Morebiti," je odgovorila žalostno; "dvema gospicama — a eni ljubezni."

Nato sta odšla, se spizila skozi grmovje do pota, pojahal nekaj časa med gostovavci in se srečno vrnila v hišo za tujce.

Noč je bila in visoko nad gorsko trdnjavo Masijaf je svetila polna luna, razsvitljejoč kakor velikanska srebrna svetilka skalovje in stolpe. Od vrat hiše za goste sta jezдила brata na svojih krasnih konjih, zraven je jezdirlo njihovo spremstvo, spredaj in zadaj pa se je valila mestna sodrga.

Ljudstvo morivcev je bilo to noč veselo, za trenutek ga ni tlačil niti strah pred Saladinovim napadom, tem močnim sovražnikom. Smrti je bilo vajeno; smrt je bila njegovo geslo, smrt v mnogobrojnih strašnih oblikah njegov vsakdanji kruh. Izza masijafskega ozidja so dan na dan odhajali fedasi, da bi umorili tega ali onega velikan na ukaz svojega gospoda Sinana.

Izvečine jih ni bilo več nazaj; čakali so teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom, dokler ni dozorel trenutek, potem pa so podali otrovano kupico ali zabodli z bodalom, pa utekli ali bili pobiti. Smrt jih je čakala iz vseh domov, in če se jim naloga ni posrečila, jih je čakala smrt doma. Njihov strašni kalif je bil sam smrtni meč. Na njegovo voljo so skočili s stolpov ali v prepad; da zadoste njegovi volji, so žrtvovali svoje žene in otroke.

Zdaj pa se jim je nudil ne-naveden prizor: dva frankovska viteza se bota borila na življenje in smrt v dvoboju, v boju v polnem diru na ozkem mostu, kjer bi se marsikdo še hoditi bal, in kjer bosta nemara — o veselje! — padla jezdec in konj v brezdanje globine. Bili so za trenutek srečni, kajti zanje je bila ta noč svečanostna noč, in tej noči sledi še večja slovesnost, ko si njihov gospod in bog vzame to tujo lepoticu za svojo ženo. Brez dvoma se je seveda kmalu naveliča in potem bodo sklicani skupaj, da pridejo gledat, kako jo bodo pahnili z najvišjega stolpa in slišali, kako se ji bodo njene šibke kosti lomile ob skalah, ali, kakor se je zgodilo poslednji kraljici — gledat, kako se bo borila s smrtjo zastrupljena, ker je bila obtožena čarovništva.

(Nadaljevanje.)

Ubit je bil v pretepu nekje pri Moravčah neki Cerar Janez. Nezvestnega so prepekljali v bolnišnico, kjer je umrl. O podrobnostih še ni nobenih poročil.

Ubit je bil v pretepu nekje pri Moravčah neki Cerar Janez. Nezvestnega so prepekljali v bolnišnico, kjer je umrl. O podrobnostih še ni nobenih poročil.

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki sveta. Izvratna postrežba potnikom. V vašem mestu je agent.

V Jugoslavijo, Bulgarijo, Rumunsko in Ogrsko.
CALABRIA . . . 27. julija
PAROBRODNI LISTIKI:
Dubrovnik, Trst ali Reka \$100
Davek \$5

Via Cherbourg and Southampton
Berengaria . . . 30. junija
Aquitania . . . 5. julija
Mauretania . . . 14. julija

O.S. Prince 245 Bell Randolph 6353-W

Jos. Vovk
1123 Addison Rd.

Najlepši avtomobil za poroko. Cene nižje kot drugod. Se vam priporočam. (Mo. Fri)

POHISTVO NARODAJ. V dobrem stanju. Dobi se tudi rent za 3 sobe. Pripravno za novoporočence. 5814 Bonna ave. (72)

LOT SE PRODA poceni radi odhoda v staro domovino, blizu Euclid Foundry. Vpraša se na 4018 St. Clair ave. (72)

ODDA SE front soba za eno ali 2 osebi. 5209 Luther ave. (73)

Sever's

Ali je vaš jezik pobeljen?

Ako je, vzemite to namazje kot za svaro. Jezik, ki je pokrit z belo ali rjavo plastjo navadno pomeni, da so v neredu jetra in prebavni aparat.

Balzol

(preje Severov Živilski balzam) in balzamske tableti, kakor tudi tekočin in tablet skupaj, popravi tako pokvarjenost skupaj, popravi povzročeno škodo in uradi prebavo. Pravo zdravilo za popravilo se zaprta. Cena 85c. Pri lekarni.

SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KUPCI HIŠ POZOR!

pridite in povejte mi, kakšno hišo bi radi in jaz jo bom za vas dobil, ki ne bo predraga, samo počakati je treba. Hiša 16 sob, tolet, elektrika, lot 40X140, cena samo \$6000 za 4 druzine. Hiša 8 sob za 2 druzini, kopališče, spodaj in zgoraj, cena samo \$5500. Hiša 8 sob, kopališče, furnes, cena \$6000. 1144 E. 71st St. 2 hiši na lotu, 40X190, prva 10 sob druga 6 sob, rent \$110, 3 kopališča, cena \$10,500. Torej pridite in ogledajte si te hiše in prepričajte se boste, da si boste prihranili denar. 1144 E. 71st St. Ogledate se pri svojem rojaku in staremu prodajalcu zemljišč J. LUSIN 1144 E. 71st St. na vogalu Bliss ave. (mo. fri jun 24)

ALI VESTE?

da dobite sedaj pri meni jako fine in lepe letne suknjice, bele obleke za sv. obhajilo, volnene svilene in pisane gingham obleke, slavnike, rokavice, nogavice in vsa drugo opravo za deklice, po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.
(Mo. fri x65)

W. K. DRUG COMPANY.

EDINA SLOV. LEKARNA v Clevelandu

Najboljša zdravila, točna postrežba.

St. Clair Ave. & Addison Rd

JOHN KOMIN, lekarnar (x)

STANOVANJE SE ODDA za majhno družino, elektrika in plin. 3 sobe 1008 E. 62nd St. (71)

Homestead Sheet Metal & Roofing Co.

A. J. SMIECHEWICZ, poslovođa.

Postavljamo nove furnese. Točno popravilo novih furnesov. Pokrivamo strehe, popravljamo flebove ter strehe.

Točno delo po najnižjih cenah.

Union 330-W. 7948 BROADWAY.

Telefon v mestu Main 2063 Central 1890

Telefon v podružnici: O. S. Princeton 355 R

JOHN L. MIHELICH

PRVI SLOVENSKI ODVIETNIK

Glavni urad: 982 Engineers Bldg. Podružnica: 6127 St. Clair Ave.

Uradne ure v podružnici: Zjutraj od 8-9. Zvečer od 6-8.

Stanovanje: 1290 Addison Road.

Čez dan se obrnite na glavni urad.

Dr. J. J. Silverberg,

Zobozdravnik

Želi naznaniti odprtijo svojega zobozdravniškega urada

5388 St. Clair ave.
Nad Marquette lekarno.

Kjer vas bo z veseljem pozdravil.

URADNE URE: Od 10. zj. do 6. zv.
Ob torkih, četrtkih in sobotah:
Od 10. zj. do 8. zvečer.

Tel. Randolph 5974 Central 2077

Dretje zob in uravnanje brez bolečin.
Najboljše delo garantirano.
Lahka odplačila.

J. S. Jablonski

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6121 ST. CLAIR AVE.

Izdajanje slike za ženstven in družinskih slik, otroške slike, po največji modi in po nizki ceni. Za 4.00 vrednostnih slik (ex ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni veličasti ZASTONJ.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

Dajte da dobite največ za svoj denar

DAJTE DOBITI NAVEČ ZA SVOJ DENAR

Ce vi vložite svoj denar tako, da je varen za kapital in objednem dobičkanoseen za dividende, tedaj dobite največ za svoj denar.

Kakšno večjo varnost morete zahtevati, kakor najfiniješe posestva v New Yorku, ki neprestano rastejo v vrednosti in ki nosijo jako lepe dobičke?

THE AMERICAN GATEWAY REALTY CORPORATION

vam nudi tako investicijo denarja v obliki dva milijona dolarjev vrednosti Preferred Cumulative Participating delnic. Cena delnice je \$100.00 par vrednost \$100.00, ki se plača v polni svoti ali na odplačila.

6 procentna kumulativna dividenda na leto se plačuje v mesečnih obrokih, kar se vam dopolnje na dom vsakega prvega v mesecu.

POLEG TEGA pa dobite dividende kakor sledi:

Za vsak dolar dividende na Common Stock se plača 50 centov posebej na delnice Preferred stock. Na primer, ker bomo imeli 20,000 delnic od Common stocka izdanega, in če Common Stock plača dividende po ceni \$4.00 od delnice na leto, plača Preferred stock dividende po ceni \$2.00 na delnico na leto. In če to prištejete k redni dividendi 6 procentov na leto, tedaj dobite \$8.00 od delnice na leto ali

8 PROCENTNO LETNO DIVIDENDO

ki se plača Preferred delničarjem. Dobitki omogočujejo sedaj posebno 2 procentno dividendo.

PROFITI SO LAHKO VIŠJI.

The Battery Park Building, Maritime Building, Chesebrough Building, poalopa na 19. 21. in 23. Pearl Street, št. 22 in 24 Whitehall St. In precejšen interes na št. 8. State Street Realty Corporation, Battery Park Land Corporation in South Ferry Building reprezentirajo imetje THE AMERICAN GATEWAY REALTY CORPORATION ki je kontrolirano po

HENRY L. DOHERTY & COMPANY

narodno znane bankirske tvrdke na 60 Wall Street, New York, ki ima za seboj velik in uspešen rekord.

Vrednost teh poloprij, kakor je bila procenjena od svoje prvih in najbolj odličnih nevarnosti cenilcev zemljišč, je več kakor pet milijonov in pol dolarjev. Vsa posojila so zarentirana prvotnim uradom na lease ki so dobri za 3 do 10 let. In še vedno dobivamo proročja, da sprejmemo nove najemnike uradov.

INTERES JE VELIK

Stevilo onih, ki so zainteresirani v tem, se povečuje vsak dan. STOTINE oseb se oglašajo vsak dan, in sicer osebno. TISOČI zahtevajo nadaljne informacije po pošti potom kuponov. Izvešalni eksperti raznih narodnosti vam pišejo ali se pogovorijo z vami v vašem lastnem jeziku, tako da vi vso stvar popolnoma razumete.

MI NIMAMO SOLICITORJEV

POMNITE: Stevilo delnic, ki se prodajo, je omejeno. In ne delnice bodo jako hitro prodane. Vi lahko kupite eno ali dve delnici, toda kadar so te delnice prodane, tedaj ne dobite nobene več. Prvi ki pridejo bodo prvi postreženi, torej pišite ali ogledate se TAKOJ.

ČE BOSTE PREISKALI BOSTE INVESTIRALI

Ker potem dobite največ za svoj denar.

Foreign Language Investor Department
HENRY L. DOHERTY & COMPANY
12 Pearl St. New York.

Harry Rieg.
Manager.

Podpišite in pošljite ta kupon še danes

FOREIGN LANGUAGE INVESTOR DEPARTMENT
HENRY L. DOHERTY & COMPANY
12 Pearl St. New York.

Prosim vas, pošljite mi brezplačno vse vaše "Zlate Prilike" glede vlaganja denarja.

Ime
Cesta
Mesto
Država
(Ameriška Domovina)